

המלצות ועדה ציבורית לנושאי חינוך לראש המועצה :

הועדה הוקמה ביוזמת ראש המועצה ובתמיכתו לאור אתגרי החינוך בעידן המודרני והעלאת החינוך לראש סדר העדיפויות ומתוך רצון לנסח תפיסה חינוכית של המועצה בנושאי חינוך ולגבש המלצות לפתרונות מעשיים.

שלושה נושאים עמדו המרכז הדיונים :

- חינוך דמוקרטי / אלטרנטיבי
- בית הספר נופית
- החינוך בלתי פורמלי כחלק מתהליך החינוך הכולל.

הוועדה ותהליך העבודה

הוועדה התכנסה לראשונה ביום 10.2.2019 .

מאז, ועד היום קיימה 7 פגישות לצורך הדיון בתפיסה ובנושאים, ולגבש המלצות.

שמות חברי הועדה : אילה פרידמן (מרכזת, נופית) אורית שטייף (מ"מ מנהל מח' החינוך, רמת יוחנן), בושרא חוואלד (ראס עלי), גלית לב רן (נופית), וואהיל עמרייה (איבטיף), נגה פטיש/ נעה ברעם (כפר ביאליק), עינב שגיב (יגור), ענבל שהם רז (רמת יוחנן), רותם ענבר (יגור), שקד בירנבך (כפר מכבי), תומר דרורי (שער העמקים).

להלן תקציר מסקנותינו :

1. **שיתוף פעולה חסרים** או חלקיים בין יישובים ומערכות חינוך יישוביות. אין למידה מהידע הקיים ביישובי המועצה.
2. **חוסר בתהליך שגרת של היזורים** והיזון הדדי עם תושבים, הורים ובעלי עניין לגבי ערכי החינוך במערכות החינוך הפורמלי וחברתי קהילתי (בלתי פורמלי).
3. מוסדות חינוך הקיימים, מותאמים לפתח תלמידים על פי פדגוגיות מסורתיות ומיושנות **אשר אינן מספקות תשתית למיומנויות הנדרשות לעולם התעסוקתי/ האקדמי/ הבין אישי שבו יצטרכו הבוגרים להשתלב.**
4. חוסר באיזון במשאבים בין בתי הספר הגורם לירידה באיכות החינוך הניתן.
5. מיקוד חלקי בתהליכי החינוך במועצה בילדים ונוער בעלי צרכים או יכולות מיוחדות.
6. אין מספיק אלטרנטיבות חינוכיות בגבולות המועצה, למרות דרישה מצד תושבים.

נושאים לביצוע העולים מתוך הדברים לעיל :

1. העמקת הידע בחינוך מתקדם ורלוונטי ; יצירת תהליכים של השתלמויות לגורמי החינוך בכדי להעמיק ולהעשיר את הידע בנושאים חינוך מתקדם. תהליכים שיבוצעו על בסיס שוטף, תוך שימת דגש על תהליכי יישום.
2. העמקת מעורבות הורים בתהליך החינוכי של ילדיהם ; יצירת תשתית ומנגנון להגברת מעורבות ההורים ומשוב הדדי בתהליכי החינוך במועצה.
3. הקמת תשתית להעברת ידע ושיתוף ידע בין גורמי החינוך במועצה.

בנוסף, ריכזנו את הנושאים לביצוע על ציר הזמן.

1. בטוח הקצר :

- א. הקמת פורום בין-יישובי רחב, הכולל בעלי תפקידים ומנהלים להמשך חשיבה אסטרטגית ולמידה משותפת. תושבי המועצה יהיו שותפים משמעותיים בבניית החזון החינוכי.
- ב. הקמת צוות לחשיבה ייחודית על החינוך הפורמלי והחברתי במגזר הערבי, על צרכי התלמידים, הצוותים והקהילות. על מנת לאפשר לתלמידים מסגרת חווית למידה משמעותית, מיצוי יכולות ותוצרי ידע ברמה הגבוהה ביותר.
- ג. **בית הספר נופית** - ישנה חשיבות להמשך קיומם של שני בתי"ס יסודיים במגזר היהודי ולייחודיות שתתקיים ביניהם.
בכדי לשמר את בית הספר ולייצר מיתוג ייחודי וביקוש שיאפשר קיום 12 כיתות תבנה תוכנית ייחודית חינוכית לבית ספר נופית.
החל משנה"ל תשפ"א בית ספר נופית ימנה 12 כיתות לימוד מתוך תלמידי המועצה. כיתות הנושאות אופי מיוחד, יהיו מעל ומעבר לכך. יימצא פתרון לשנה"ל תש"פ והבטחת תקנים של 12 כיתות לימוד עד לאכלוס מחדש.
- ד. אתחול תהליך פיילוט ממוקד (כיתה אחת / שתיים) באחד או שניים מבתי"ס לפיתוח שיטת למידה ייחודית ומתקדמת. ליווי התהליך בחקר והפקת לקחים, וניסוח התוצאות המצופות עד לסוף השנה.
- ה. מיקוד ההכשרה והשתלמות של צוותי החינוך בדרכי הוראה ולמידה עדכניות ודיפרנציאליות.
  - ו. בניית תוכניות למיצוי יכולות ייחודיות וקשיים ברצף שבין מצטיינים ומתקשים בהיקף של לפחות 20% מהשעורים במערכת השעות.
  - ז. **חינוך בלתי פורמלי** - מתוך תפיסה חברתית-קהילתית, ומתוך רצון ליצור רצף חינוכי (בין הפורמלי והבלתי פורמלי) שיש לו השלכות רוחביות ושיתופי פעולה, יוגדר תהליך כזה ויינתן סיוע לישובים להקים ולשמר מערך חינוך חברתי-קהילתי, כולל בחינה של משאבים תקציביים, למידת עמיתים, השתלמויות ועוד.
  - ח. בניית תוכנית מועצתית להכנסת תכנים העוסקים ביצירת סביבה תומכת למידה והתפתחות במגזרים השונים באופן דיפרנציאלי ומתוך רגישות תרבותית.

2. בטוח הבינוני :

- א. **חינוך דמוקרטי** - המועצה האזורית זבולון רואה בחיוב את ערכי החינוך הדמוקרטי ורואה בהם הזדמנות לעתיד טוב יותר לפרטים ולכלל החברה. במהלך תש"פ יקודם מהלך בשיתוף מנהלי בתי"ס לפתיחת שלוחה לחינוך דמוקרטי עצמאית ואוטונומית, בקמפוס שונה, תחת סמל מוסד קיים.
- ב. **מימוש תפיסה חינוכית - מועצתית** - הקניית מיומנויות וערכי היסוד כמפורט בתפיסה הפסיכו-פדגוגית להלן.
- ג. למידת ערבית מדוברת למגזר היהודי ולימודים בעברית למגזר הערבי על מנת לשלוט במיומנויות השפה והתרבויות וכביטוי לייחודיות של מועצה אזורית מעורבת.
- ד. המועצה האזורית זבולון תאפשר, תתמוך ותסייע לכל מסגרת חינוכית **לגבש תפיסה ייחודית** מבחינה ארגונית וחינוכית בשיתוף מנהלים וצוותים, הורים ואגף החינוך.
- ה. יתקיים שוויון הזדמנויות מלא לכל תלמיד לממש את יכולותיו ולקבל סיוע לצרכיו, ובכלל זה זמינות חוגים, קייטנות ומופעי תרבות.

עקרונות וערכים מנחים לתפיסה הפסיכו-פדגוגית המועצתית :

1. אנו שואפים כי בוגר שגדל והתחנך במועצה האזורית זבולון יהיה אדם בעל יכולות מעולות בתחום האישי, הבין אישי והאקדמי:
  - (1) אדם אכפתי, בטוח ומודע לעצמו, בעל חשיבה עצמאית וביקורתית, בעל תחושת אחריות ומחויבות לקחת חלק פעיל בתהליך אישי של התפתחות.
  - (2) בעל יכולת להתנסח ולהעביר רעיון, מיומן בעבודת צוות ובשיתופי פעולה ובעל מיומנויות בין אישיות גבוהות.
  - (3) בעל יכולות למידה ושאיפה למצוינות בתחומים בהם יבחר לעסוק. בעל יכולות במציאת הידע ואינטגרציה בין תחומי ידע שונים, למידת תוכן באופן עצמאי והעברת הידע ללומד אחר.יכולות אלה יילמדו באופן מכוון במסגרות החינוך.
2. המועצה האזורית זבולון תקדם פלורליזם חברתי ותרבותי תוך שמירה על ייחודיות הקהילות והמגזרים כערך חינוכי-חברתי.
3. החינוך במועצה האזורית זבולון יקדם טיפוח של הפרט ושמירה על ייחודיותו, כמו גם טיפוח תחושת שייכות אל המשפחה, הקבוצה והקהילה.
4. המועצה האזורית זבולון מאמצת את עקרונות משרד החינוך לפדגוגיה מוטת עתיד על פי העקרונות שנוסחו במהדורה השנייה (תשע"ט ינואר 2019) ותשאף ליישם החל משנה"ל תש"פ.
5. על מנת לאפשר לילד היכרות עם יכולתיו והעדפותיו יינתנו הזדמנויות להיכרות עם למידה מגוונת המבטאת אינטליגנציות מרובות, ותתאפשר בחירה מותאמת כערך חינוכי.
6. חווית הלמידה במערכות החינוך במועצה האזורית זבולון תהיה חווית בטחון ושמחה, התמודדות עם אתגרים והזדמנות לכל ילד לקשרים עם מבוגרים משמעותיים פרט להוריו. הלומדים יהיו שותפים בעיצוב ובהשפעה על מרחבי הלמידה ועל אופניה בהתאם ליכולתם ובתיווך המבוגרים.
7. המועצה האזורית זבולון תאפשר לכלל הילדים המתחנכים בה חינוך מתקדם המזמן למידה בדרכים יצירתיות, מגוונות, מתקדמות ורלוונטיות מתוך תפיסה חינוכית הוליסטית. כזו שמתייחסת לאדם במלואו, על כל היבטי האישיות, ההעדפות, מוקדי הכוח והצרכים.
8. מבני החינוך במועצה האזורית זבולון יטפחו את סקרנות, אהבת הלמידה, יוזמה, התלהבות וחשיבה יצירתית ותנתן הכשרה מתאימה לצוותים ברוח זו.
9. צוותי החינוך והמדריכים במועצה יהוו מודל לתפיסות החינוכיות ויקדמו למידה משמעותית, מתקדמת ומבוססת קשר בין אישי. מוסדות החינוך יהיו ארגונים לומדים ומתפתחים, והמנהלים והצוותים יהיו נכונים לקיים תהליכים אישיים וארגוניים מתוך אחריות אישית ומקצועית ללומד ולקהילה.

איך בונים ספינה? אוספים אנשים ונוטעים בהם את האהבה והכמיהה לים הרחב, הגדול והאינסופי. ולא אוספים אנשים ואומרים להם לאסוף עצים, להכין תוכניות ולבנות ספינה. (אנטואן דה סנט אכזופרי)